

بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

www.ketab.ir
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

■ مؤلف: شهید سید عبد محمد تقوی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
عنوان دیگر
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیوبند
شماره کتابشناسی ملی

تقوی، سید عبدالمحمد، ۱۳۶۴-۱۳۴۲.

بسم الله النور/مؤلف سید عبدالمحمد تقوی؛ ویراستار سید علی اصغر تقوی.

تهران: فراهنر، ۱۳۹۹.

۲۱۳ ص. ۵/۱۴×۵/۲۱؛ س.م.

۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۹۶-۸-۶ ریل ۶۰۰۰.

فیبا

کتاب حاضر قبلاً با عنوان "زندگی در پرتو اخلاق" به صورت جلدی توسط انتشارات فراهنر در سال ۱۳۹۸ فیبا گرفته است.

زندگی در پرتو اخلاق. ذکر Islamic meditations

ذکر -- جنبه های مذهبی -- اسلام

Islam -- Religious aspects -- Islamic meditations ذکر -- جنبه های قرآنی

Islamic meditations -- Qur'anic teaching

ذکر -- احادیث

Islamic meditations -- Hadiths

BP۲۶۶

۹۷/

۶۱ ۳۴۶

عنوان: بسم الله النور

مؤلف: شهید سید عبد محمد تقوی

ویراستار: سید علی اصغر تقوی

طراحی: مسعود سلیمانی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

ناشر: فراهنر تهران

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۹۶-۸-۶

قیمت: ۵۸,۰۰۰ تومان

انتشارات فراهنر

© همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران خیابان انقلاب، خیابان خارک، پلاک ۲۲ واحد ۱

تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۴۱۸۸۱

www.farahonar.net

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۳	مقدمه مؤلف
۱۷	معنای ذکر
۱۸	انواع ذکر
۲۶	ذکر ربیان علامه طباطبایی
۲۸	ذکر قالی و ذکر لسانی
۲۹	دست در آیات قرآن
۳۰	تذکر و توجه
۳۱	ذکر و نماز
۳۵	توجه به روایات درباره ذکر
۳۷	ذکر و مناسک
۳۸	منظور از شدت ذکر
۴۰	مردم در این آیات
۴۲	ترازوی عمل
۴۳	منظور از گفتن و دعا کردن
۴۵	ذکر و آرامش دل ها
۴۷	ذکر و ایمان به خدا
۴۹	سخنان معصومین درباره ذکر
۵۳	هر ذکر درختی در بهشت
۵۵	ذکر در کلام امیرالمؤمنین (علیه السلام)
۵۸	ذکر قلبی در روایات
۶۰	دل به یاد حق زنده است
۶۲	ذکر و منافقین

۶۴	ذکر حق در کلام حضرت عیسی علیه السلام
۶۵	تذکر چند نکته
۷۲	شد فزون از ملائک این بشر در آزمون
۷۶	خاتمه
۷۷	حیات النفوس
۸۰	ذکر خدا در هنگام خیال گناه
۸۱	مداخله شیطان
۸۳	راه اول، استعاذه
۸۶	آشنایی با قرآن
۹۰	رسوله های شیطان
۹۲	استعاذه عیبی
۹۴	عاقبت هر تشییع با شیطان
۹۷	قلب مسخر با خدا
۹۸	راه دوم - ذکر الله
۹۹	تقوی
۱۰۳	تقوی حصارى بلند و غیر قابل نفوذ
۱۰۴	تقوی کلید هدایت و رهایی
۱۰۵	تقوا مهار رفتار است
۱۰۸	ذکر خدا اسلحه اهل تقوا
۱۱۰	دل های پراز غبار و آشوب
۱۱۱	ای برادر یاد او را پیشه کن
۱۱۳	شیطان از یاد خدا فرار می کند
۱۱۴	وسواس خناس
۱۱۶	خلوت دل
۱۱۸	بذکر خدای مسلح شویم
۱۱۹	غفلت، اسلحه شیطان
۱۲۲	مبارزه با غفلت

۱۳۶	وسوسه های شیطان ۲
۱۳۷	تأخیر انداختن توبه
۱۳۹	کوچک جلوه دادن گناه
۱۴۱	داستان مرد خارکن
۱۴۶	ترک مستحبات و فعل مکروهات
۱۴۷	دام های خطرناک
۱۵۲	داستان حاج میرزا علی آقای شیرازی
۱۵۴	وسوسه های شیطانی
۱۶۳	داستانی از مثنوی
۱۷۱	دام های خطرناک
۱۷۲	وادی انسان متقی
۱۷۷	ایمی از مثنوی مولوی
۱۸۴	راه مقابله
۱۸۵	مغرور مباش
۱۹۳	آشیخ شیطان
۱۹۶	قدر و منزلت خود را بدان
۲۰۰	بصرت و شناخت
۲۰۱	نیاز به بینائی و شناخت
۲۰۲	انسان نابینا
۲۰۷	با علم سخن بگوئید و بشنوید
۲۰۸	امتیاز عالم و عامل
۲۱۱	چشم دلت را بینا کن
۲۱۲	خاتمه

مقدمه

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ وَقُدْسِكَ وَأَعْظَمِ صِفَاتِكَ وَأَسْمَائِكَ أَنْ
تَجْعَلَ أَمْرِي مِنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ بِذِكْرِكَ مَعْمُوزَةً وَبِخِدْمَتِكَ مَوْصُولَةً
... (فارسی، از عای کمیل)

خداوند را به حق خودت و به ذات مقدست و اسماء مبارکت و
بزرگ ترین صفات، شمت می دهم که اوقات مرا در شبانه روز به یاد
خود مأمور گردانی و پیوسته به خدمت بندگی ات بگذرانی.

بی تردید، یکی از مهم ترین سؤالات بشر بعد از ایمان به خدای
متعال و گواهی بر توحید و یگانگی او، جستجوی راهی برای دوام و
استحکام این رابطه تازه تأسیس با خداوند خواهد بود. به راستی
چیز است که بیش از هر عمل دیگر در صفای نفس، انسان را ثابت قدم
ساخته و بهتر از هر چیز دیگری، نفس آدمی را از فرارگریته در مسیر
روزمهرگی ها و کدورت های جسمانی و نفسانی حفظ می کند؟
انسان در این مسیر پرتلاطم کیست یا چیست؟

این مهم؛ پاسخی سزاوارتر از ذکر خدای متعال نخواهد داشت.
برای رسیدن به مرتبه عالی ذکر، یعنی مرتبه ای که آدمی بتواند در
همه احوال متوجه خدا باشد، خداوند در قرآن کریم به پیامبر خطاب

بسم الله النور

می‌کند که: «وَ اذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَ تَبْتَئِلْ اِلَيْهِ تَبْتِيلاً»؛ نام پروردگارت را پیوسته یاد کن و به کلی از غیر او منقطع شود. (مزمّل: ۸) اما چگونه؟ «اِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ اَشَدُّ وَ ظَنًّا وَ اَقْوَمُ قِيلاً.» (مزمّل: ۶) آری ذکر و یاد خدا ما را در این راه ثابت قدم داشته و گام‌های ما را در این راه استوار می‌نماید. آن‌گونه که در این آیه‌ی شریفه نیز فرموده است؛ نماز در دل سب گامی ثابت و استوار و پایدارترین سخن است. بنابراین، برای تثبیت و تحکیم ذکر قلبی در این انسان وارسته از دنیا و پیوسته به خدا، افزون بر تکالیف که برعهده همگان است، تکالیف ویژه‌ای تعیین شده است تا در سایه گیری این اعمال و تکالیف، روزبه‌روز بر حضور قلب آنان افزون شود. این تکلیف؛ همان ذکر یاد و نام خداوند متعال است، ذکرِی که از زبان جاری شده اما در زبان و زمان متوقف نمی‌ماند، تا جایی به پیش می‌رود و انسان را نیز با خود به پیش می‌برد که سراسر قلب و وجود را در برگرفته و پیچیده از تکلف آن باقی نمانده و با جوهره‌ی جان و قلب او می‌آمیزد و در کسان می‌شود ذکر قلبی.

آری، انسانی که پیوسته به یاد خداست، حبّ الهی در نفس جاری می‌گیرد. چنان که در زندگی روزمره نیز چنین است که اگر انسان در تمامی ساعات، شخص خاصی را در خاطر داشته باشد، کم کم محبت او در قلبش حاکم می‌شود. در روایتی از پیامبر اکرم (ص) نیز آمده است: «من اکثر ذکر الله احبه الله...» (وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۱۱۸) هر کس زیاد خدا را یاد کند، خداوند دوستش بدارد. از نظر قرآن کریم

نیز، ذکر خدا زمینه رستگاری انسان را فراهم می‌سازد: «و اذکروا الله کثیرا لعلکم تفلحون»؛ (انفال ۴۵) خدا را بسیار یاد کنید، باشد که رستگار شوید.

ذکر همچون نسیم فرحبخش، حیات معنوی را به انسان هدیه می‌کند. قلب خسته و افسرده انسان را با «یاد خدا» طراوت می‌دهد و در کشاکش مشکلات و انبوه گرفتاری‌ها، به یاد معشوق و معبودی می‌کشد که اطمینان و آرامش را برای جان‌ها به ارمغان می‌آورد. عارف را دل‌شیدای دل‌سوخته و عاشق پرکشیده شهید سید عبدالمحمد سبزوئی به خود همواره در زمره‌ی ذکرگویان، تلاش وافر نمود تا در زمان «یاد خدایش» این مجموعه را که در باب آثار ذکر خدا نوشته است به دست نسل‌های عاشق و دل‌سوخته ما برساند، اگرچه خداوند متعال پیش‌تر از همه، خریدار نفس او گشته و او را میهمان سفره مقربین درگاهش یعنی شهدای «سنة الله» گردانید، جوانان مؤمن و انقلابی پس از عبدالمحمد، ایستاده‌اند در «جموعه دفتر مطالعات و نشر آثار آن شهید عزیز، اهداف و آرمان‌های آن شهید عزیز را جامه عمل پیوشانند. باشد که شما خواننده عزیز نیز پس از خریداری این عبارات همراه و هم‌قدم ما شده و در معرفی این شهید عزیز انتقال مفاهیم بلند و عرفان الهی او یاری‌گرم‌ان باشید. اینک برای آشنایی بیشتر توجه شما را به خلاصه‌ای از زندگی و شرح حال این مؤلف و اندیشمند جوان، جلب می‌کنیم.

اما درباره‌ی نویسنده:

بسم الله النور

نویسنده‌ی این کتاب شهید سید عبد محمد تقوی در سال ۱۳۴۲ در بخش سوق از توابع شهرستان دهدشت، در خانواده‌ای معروف به علم و تقوا به دنیا آمد، او از تبار علم و از قبیله قلم بود، سنین اوایل جوانی و شکفتگی نبوغ او مصادف با ایام اوج‌گیری و پیروزی انقلاب اسلامی بود. او از همان اوایل، قدرت خلاقه، خطاب و بیان خود را یک سره رخنه در انقلاب اسلامی قرارداد و در روزگاری که پایه‌های حکومت اسلام، هنوز استحکام نیافته بود و خناسان انسی از طریق تبلیغات مخرب با توطئه مشغول بودند، شهید تقوی با سخنرانی‌های متین و رسای خود در محافل و مجالس و محفل به دفاع از آرمان‌های انقلاب پرداخت؛ به گونه‌ای که علی‌رغم صغر سن، سخنرانی‌های ایشان، در سطح استان زبانزد خاص و عام شد.

روح بلند او که تشنه کمال بود، او را از نیمه راه تحصیلات متوسطه به حوزه علمیه کشانید، چراکه او حوزه را گهواره انبیا و ائمه‌ی اسلام می‌دانست و در ضمن تحصیلات حوزه، دوره متوسطه را نیز هم‌زمان با آن تمام رسانید.

باید عمر کوتاه (۲۲ ساله) او را از زمره اعمار پربرکت بسماء آورد؛ شهید تقوی در سال ۱۳۶۱، اولین قسمت از یادداشت‌های خود را تحت عنوان مجموعه پرسش و پاسخ پیرامون مباحث ایدئولوژیک - بعد اول - خداشناسی منتشر کرد - جلد دوم این مجموعه پرسش و پاسخ پیرامون معاد است که توسط خود آن شهید تنظیم شده و ان شاء الله منتشر خواهد شد. همچنین یک سلسله مباحث دسته نوشته اخلاقی از ایشان به جامانده است که قسمت اول آن، همین کتاب حاضر است و بقیه مجلدات نیز پس از تنظیم، به چاپ آن‌ها اقدام خواهد شد.

علاوه بر کتاب‌های مذکور، یادداشت‌های پراکنده بسیاری از ایشان به جامانده است که خود وی فرصت تنظیم کردن آن‌ها را نیافت، ولی ان شاء الله همگی تنظیم شده و انتشار خواهد یافت.

گذشته از زحمات علمی و فرهنگ آن شهید، عالی‌ترین خصیصه او، ایمان و اخلاص و تواضع فوق‌العاده او بود؛ شهید تقوی پس از ماه‌ها حضور متعدد و مستمر در جبهه‌های جنگ، سرانجام در عملیات والفجر مست، آمیزه‌ای شگرف از خون و پیام به وجود آورد و در روز ۲۲ بهمن ۱۳۶۴ در اطراف شهر فاو، ایثارگرانه جان بر سر پیمان نهاد و به شهادت رسید. اگر امید آن می‌رفت که در آینده از قلم و بیان ایشان استفاده‌های بیشتر بشود، اما او رفت تا آیندگان در راه حق بمانند.

سید علی اصغر تقوی

مختار مطالعات و نشر آثار شهید تقوی